

CATALUNYA SOCIAL

APARTAT 273

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:

BAIX ST. PERE, 1, 3 i 5 - BARCELONA

TELEFON 1114

Anarquia i violència

El nostre poble té virtuts excelses, però té també defectes execrables. Un dels defectes que ens fa més mal és l'esperit anàrquic. Dintre de cada català hi ha un anarquista. Som mestres en l'art de la destrucció, però no sabem fer obra constructiva. Tots cridem molt i gesticulem iradament i no tenim en compte que les grans obres no es fan cridant sinó amb tenacitat i constància. Com els infants ens fan il·lusió les coses noves. Ens hi donem amb un gran entusiasme i abans d'arribar a la fita abandonem el camí emprès i en seguim un altre.

Es pot dir que Catalunya no té gairebé prestigis. En el nostre lexic hi ha un mot que expressa gràficament el nostre temperament inquiet i anàrquic. Heu's el aquí: *reventada*. Nosaltres no discutim: *reventem*. Desconeixem la polèmica noble i serena. Els adversaris no els combatem amb el floret elegant de la ironia, sinó amb la destal feixuga i matussera. Si un home no fa el que nosaltres voldríem, li neguem el pa i l'aigua i el combatem amb un odi que ens enterboleix els ulls. Tots havem de tenir la mateixa alçada. Als que s'enlairen per damunt de nosaltres els seguim l'herba sota els peus. Segurament En Maragall va encarnar Catalunya en la figura d'En Serrallonga. El poeta posa en el llavis d'aquell popular personatge aquestes paraules:

També he tingut enveja i mala bava
per corrompre la glòria dels demés:
allí on jo he conegut que no arribava
no he volgut que cap altre hi arribés.

Es publiquen diaris a la nostra terra que diuen defensar l'ordre i no obstant escriuen articles contra els seus adversaris polítics talment com ho faria una publicació anarquista. No combaten amb raonaments, sinó amb insidies. No es preocupen de fer triomfar el seu programa polític, sinó d'ensorrar l'adversari.

Els sindicalistes fan el mateix. Diuen que volen capgirar la societat i exercir damunt d'ella la seva tutela. I diguen-me: estan preparats per a posar-se al davant del poble? Naturalment que no. Els sindicalistes revolucionaris no fan altra cosa que destruir, i destruint no triomfa cap doctrina. S'han preocupat mai de la formació intel·lectual dels obrers? Saben que cosa és l'especialització i la tècnica? Donen als obrers una educació apropiada a les seves necessitats per tal que puguin excel·lir en la vida del treball? No; res d'això. Fan campanyes anàrquiques i violents i res més. En tots els grans pobles hi ha obrers capacitats i cultes. A la nostra terra no tenim altra cosa que una massa obeeient i resignada i un escamot de vividors que han trobat la manera de viure amb l'esquena dreta.

EL QUE PASSA

ESPANYA ENDINS

El Missatge de la Corona a les Corts tindria que ésser el succés més important de la setmana perquè en aital document ha de reflexar-se l'estat del país, els seus anhels, les seves necessitats; i deuen figurar en ell els projectes per a remeiar-les, les orientacions a seguir, ço que cal fer per a resoldre els problemes de tota mena que solliciten l'atenció pública.

Res d'això. El Missatge resulta un document minso, anodí, casolà, plens de llocs comuns, mal escrit, per a sortir del pas.

Els únics problemes que a Madrid preocupen són els problemes que en diuen polítics: baralles de comares, conxorxes per obtenir actes, assalts de Ministeris, negociats...

L'estat veritablement horrible sota tots els aspectes, de Barcelona, no interessa ni mica als polítics de Madrid.

El Govern sap tan poc de Barcelona, que afirma no hi passa res de nou (com es tan vell el mal que la corseca!); diu que el Sindicat Únic ja deixa circular els carros, que no és necessari l'estat de siti, que tot està normal. Inconsciència? Complicitat?

En Sánchez Guerra, al discurs que ha engegat als seus incondicionals del Senat i del Congrés, amb motiu de l'obertura de Corts, ha parlat de Barcelona, ploriquejant sobre la nostra dissort, culpant al Govern, presentant-se com innocent de les malvestats que patim.

Com si no fossin els partits turnants els autors i còmplices mutualment, de la invasió dels barbres del Sindicalisme i de l'ateisme provocador per una política sense Déu i una administració sense ordre, ni concert, ni honradesa...

A tot això tenim al Marroc un exèrcit desesperat a les ordres dels moros d'Annual i Mont-Arruit.

Com que ells són uns quants escamots i els nostres uns cent cinquanta mil homes solament!

La crisi motivada per aquest trist afer se solucionà d'una manera interina substituint l'Alcalà Zamora el general Aizpuru i a En Romanón el En López Muñoz.

La Direcció d'Ordre Públic es vanta oficialment d'haver detingut al tren una parella sindicalista perillosa. Està bé. Això passa de cara a Madrid. Per què no deté a Barcelona la D. O. P. els milers de parelles semblants que van pels carrers sense cap precaució, amb armes als dits, com en terrenys conquerits. Per què no?

Per això no ha d'estranyar el Govern que a Barcelona tothom cregui que va del braç amb els sindicalistes per ensorrar-la. I si no, digui'ns el Govern si toleraria ni un sol dia a Madrid ço que passa a Barcelona. Per què ho tolera aquí? Per què?

ESPANYA ENFORA

El conflicte rus-britànic van suportant-lo les dues parts per la por, mutua, dels estralls que comportaria una solució precipitada, violenta.

El mateix passa amb el conflicte turc-grec, ja en vies de pau, segons les últimes noves.

Bèlgica igualment cerca un arranjament pacífic a la qüestió del Ruhr. A l'efecte, ha iniciat negociacions perquè França i Alemanya es posin en raó i s'acabi en pau aquest perillós afer de les reparacions.

De segur que en aquestes correnties pacífiques hi aniran contribuint molt els incidents cada dia més greus que esdevenen a la zona ocupada, engrandida diàriament; l'alçament dels comunistes alemanys, que amenaça emportar-se tota l'Europa central, i l'actitud del Congrés socialista de Hamburg, decidit a imposar la reforma dels Tractats dits de Pau en un sentit més equitatiu. Ja és prou trist que siguin els socialistes de la lluita de classes els que hagin de predicar moderació i humanitat als homes d'Estat d'Europa.

Però qui pel que es veu més influeix a aquestes correnties pacificadoras, és l'acció evangèlica perseverant, prudent i valenta, de Pius XI. Ses paraules en l'últim Consistori, referents a la present situació del món civilitzat, causaren profunda emoció. Són paternals, són clares, són oportunes, són aclaparadores, irresistibles. El Papa vol la pau, clama per la pau, però la pau dintre l'equitat i en la caritat: la pau de Crist en el regne de Crist.

Aquesta pau encara no regna enlloc del món. No parlem de les nacions que guerrejaren, ni d'aquelles que viuen en estat de guerra permanent. Es que no hi ha cap nació sense guerra social, civil o estrangera. I encara hi ha, demés, guerres que en diuen de religió, o sigui persecució per motius de religió, com a Rússia, com les que s'inicien a Rumania, a Xile, a Guatemala....

Què espantós deu ésser el panorama del món vist i contemplat des de les altures del Vaticà que el dominen i, en certa manera, el comprenen tot!

Ha passat la Custòdia

La ciutat era embolcallada de tenebres i heu's aquí que ha passat la Custòdia i s'ha aclarit sobtadament. S'han endomassat els balcons i les multituds han envaït els carrers. La ciutat ha vibrat d'entusiasme i ha volaïat pels aires l'or de la ginesta.

La processó ha passat solemne, interminable. Ha estat un goig pels ulls i una alegria per l'ànima, veure la Custòdia resplendent voltada d'encens i de flamareig de ciris.

La nostra ciutat és camp d'experimentació de les doctrines més perverses. Els esperits són agitats fortament per una ventada d'odi i de folia. Ha fugit la pau del nostre cor. Els homes, moguts per baixes passions, esgrimeixen contra el germà l'arma occidona. No hi ha caritat. Oh! si en passar Jesús Sagramentat pels carrers de la nostra ciutat, s'haguessin oberts els nostres ulls a la llum!... Déu vulgui que s'hagin desvetllat les nostres consciències i que el nostre cor s'hagi omplert d'amor. Perquè, creieu-me, el que manca és amor. Les passions i els egoismes han endurit el nostre cor. No estimem sinó els nostres amics i això també ho feien els gentils. Avui no es lluita per un ideal, sinó per un egoisme. Estem tan arrapats a la terra, que no pensem en altra cosa que en les coses materials. Defensem les riqueses,

els negocis, les comoditats, els goigs mundans, la vida material. I l'esperit, qui el defensa l'esperit? Qui es preocupa d'espiritualitzar els homes? Qui enarbora en mig de les gentades turbulentes la bandera flamejant de l'espiritualitat? Si l'entusiasme que posem en la defensa dels nostres interessos, el posem al servei de la perfecció del nostre esperit, tots els homes seriem sants. Quan la matèria és la que predomina, la societat emmalalteix. Cal que el nostre organisme sigui fort, vigorós, però procurem que sigui l'esperit el que domini. La fortitud no ens pervé del desenrotll del cos, sinó de la grandesa de l'ànima. Un atleta amb l'esperit mort, és un home feble. S'arriba a l'heroisme quan l'esperit és viu. Preocupem-nos, doncs, de vigoritzar el nostre esperit. No volgüem ésser cadàvers vivents.

Jesús Sagramentat ha passat pels carrers, aclamat pel poble. Un vol d'ocells el seguia xisclant sota el cel blau. Els ciris flamejaven en les mans tremoloses dels fidels i l'encens embolcallava l'or de la Custòdia. Les multituds amb els ulls enlluernats han flectat els genolls i han acotat el cap. La terra s'ha estremet de joia i el cel s'ha omplert de llum.

Convertim la ciutat en un gran tabernacle, perquè Jesús estigui amb nosaltres.

J. C. i S.

Els Sindicalistes es proclamen déus

La irreligió, cada dia es veu més clar, és indispensable al Sindicalisme. Per a actuar, per a la lluita de classes, per a les vagues i les coaccions, necessita individus deslligats de sentiment i d'escrúpuls, sense el frè d'una consciència, sense el "prejudici" d'una moral, ni el pes d'uns principis. La neutralitat, tant ponderada, dels sindicats, expressada en la coneguda fórmula "el sindicat deixa als seus adeptes en llibertat de professar la creença religiosa o la opinió política que millor els sembli, a condició de no introduir dins del Sindicat les idees de fora", impideix, per aquesta condició prohibitiva, la entrada de la religió, i per tant de la moral religiosa, en els procediments i pràctiques de la vida sindical.

La neutralitat religiosa del Sindicat es un engany. Però el fet és que ni com a teoria tenen gaire interès en mantenir-la, els sindicalistes. Al contrari, s'esforcen obstinadament en una pro-

paganda antirreligiosa, començada ja d'anduví, a desgrat i en contradicció amb la fórmula neutralista, immediatament després d'aquesta. Tenim a la vista la Memoria del Congrés de la Confederació Nacional del Treball, celebrat a Barcelona en Juny-Juliol de 1918, que és el punt de partida de l'organització definitiva del Sindicat Unic. S'hi publiquen els Estatuts de la Confederació i un tipus de Reglament per als Sindicats Unics per Rams. A l'article 25 dels estatuts confederals s'hi llegeix: "las federaciones locales y comarcales... lucharán en el más puro terreno económico... despojándose por entero de toda ingerencia política y religiosa." (P. XVI), però al Reglament tipus del Sindicat Unic, l'Art. 3.º diu: "Serà cuestión primordial de este Sindicato, establecer escuelas racionalistas para la más rápida emancipación integral del proletariado" (Pág. XXI).

Ja hem senyalat altres vegades l'actitut del

portaveu de la Confederació, "Solidaridad Obrera", que no deixa passar dia sense escometre d'una manera o altre, la religió amb odi implacable de sectari. Del conjunt d'atacs, burles, i injúries, que van desde la barroera sàtira istil *Campana de Gràcia* fins a la blasfèmia filosòfica fins al ateisme i l'anticristianisme, n'ha estat culminació el número del Divendres Sant últim (ja en parlarem al davantal de nostra revista, número 102) en la primera pàgina del qual hi anaven no més que cinc articles i una poesia, en competència de fúria anticristiana. Diumenge de Pasqua, un paragraf concretava la diabòlica missió: "Los camaradas con sus dioses; aquí, camaradas del Pirineo a Cádiz, tenemos que desclericalizar, tenemos que descatoalizar, tenemos que descristianizar"... i a seguit d'aquest programa un desvergonyit insult a Jesucrist (1).

Desclericalitzar, descatoalizar, descristianitzar, tot això encara és poc, per als anarquistes, segons sembla. L'apostasia i l'ateisme eren preparació massa blana per a l'educació que requereixen els militants del sindicalisme. Mancarà quelcom més, per a conseguir major tremp combatiu i més destructora passió en la lluita sindical. Calia pujar un graó més, després d'haver negat a Déu i haver escrit el seu Nom en minúscula. Tot això no era prou. El sindicalista havia d'enfilarse al tron de la Majestat Divina, i proclamar-se ell Déu.

Aquesta etapa ha estat franquejada. I els anarquistes, no sols divinitzen el proletariat, com a unitat mística, sinó que es proclamen déus. Cada obrer és un déu, o és Déu. Cada individu ha de fer-se déu ell mateix, segons *Solidaridad Obrera*, el director de la qual, líder reconegut del Sindicalisme, devindrà d'aquesta manera déu de déus. La cosa fora grotesca i humorística, si no fos, a la Barcelona actual, paorosa trágica. Si la horrible desfeta d'atemptats i la negríssima vaga de transports que està produint el mal a cataractes, no ens fessin sentir l'esgarriament de trobar-nos en plé triomf del Satanisme no ja teòric sinó real i pràctic!

"*Dios proletario* — diu en versos intercalats dins d'un article en prosa, un tal Julio Osami, al núm. del 10 Abril — el taller és tu santuario; el humo de la usina tu incensario; tu calvario, la esclavitud penosa del salario. *Dios proletario*, tira tu cruz, rasga tu sudario, e inunda a la tierra de luz..." En el mateix escrit llegeix hom: "*Dios es el proletariado*. Cuando se está en plena posesión de esta nueva fe, de esta fe positiva, toda idealidad, toda espíritu, pureza y exaltación", etc. Aquesta deificació, ja davallada del Proletariat o del Proletari-abstracció, als proletaris en

concret, derrerament apareix en un article del 9 Maig, un article moralitzador! signat J. F. Alvarez, que acaba dient: "Trabajadores... debeis crearos cuerpos de bronce para luchar con denue-do contra los feroces dragones que quieren zamparse a los dioses del trabajo."

Això són esplais lírics, direu. Sí, però vetaquí un text pragmàtic, que es força més greu encara. Va en capsalera al costat del títol del diari, al núm. 36, 17 Abril: "En la superación individual se funda el perfeccionamiento colectivo. Los dioses no existen, así como tampoco los hombres providenciales. Cada uno ha de ascender hasta llegar a ser su dios, su amo y su todo". Dos dies després, aquest *crescendo* portava a ultrapassar el concepte de domini social, i arribar en plé deliri de supèrbia, al imperi de l'univers. "*Tu individualidad es la palanca que pedía Arquímides. En presencia de tu YO i solidario con los YOS de los otros, puedes revolucionar y dominar todo el Universo.*" (Núm. 38, 19 Abril).

Haviem oit predicar a l'obrer, que era l'amo econòmic i el sobirà social, i polític. Però que era Déu!! Tant si és posa la paraula en majúscula com en minúscula, la cosa es tant forta, que no hi ha paraules per a expressar els sentiments que això suscita. El Mal Esperit, temptà als nostres primers pares dient-los que "serien com Déus." Ara xiula als obrers paraules de més verinosa procacitat encara: "vosaltres sou deus," "Sou déus, individualment, i en conjunt sou Déu." Mireu l'orgull lluciferià; considereu l'urc, la inflo, la ubriaguesa, la superbia diabòlica que l'anarquisme porta a dintre i que pel orgue i veicle del sindicalisme expandeix entre els obrers, als quals ell mateix obliga per força pel monopoli sindical, a escoltar i seguir la blasfema predicació.

Es una demència. Però demència furiosa, homicida. El creure's Déu és una forma bastant frequent de la vessània. Però als boigs, els tanquen. Mentre que als boigs d'aquesta bogeria organitzada, i armada, els hi deixen dur pistoles automàtiques, els hi atorguen dret de vaga, i dret de coacció. Els hi regoneixen dret d'imperi efectiu sobre la vida, el treball, la propietat i l'ànima de tots els obrers i de tots els ciutadans. I hom abandona tot l'ordre públic i el fonament de dret natural que l'estructura, sota les plantes d'aquest personatge, caricatura horrible de la Divinitat, que du a la ma com a ceptre real, la Star, i ensaja cada hora una nova gosadia del mal com a provatura de sa omnipotència.

R. RUCABADO

(1) *Solidaridad Obrera*, N.º 23, 1.º Abril, article *Floreccas*, signat Ramon Acln.

EL CORPUS BARCELONÍ

EN L'ANTIGOR

La festa amb què l'Església commemora el misteri del Cos de Jesucrist en la sagrada Eucaristia, la instituí el Papa Urbà IV, amb butlla de l'11 d'agost de 1264, ordenant que fos colta cada any el cinquè dia passada la vuitada de Pentecostés; havent fet compondre a Sant Tomàs d'Aquino l'ofici litúrgic amb què avui encara hom celebra la festivitat. Confirmada en 1311 pel Concili de Vienne, Joan XXII (qui pujà a ocupar la cadira pontificia en 1316) establí que fos perpètua i universalment santificada el mateix segon dijous després de la dita Pasqua, atorgant grans perdons als fidels que assistissin a les vespres del dimecres i a la missa i vespres de la diada.

Barcelona, que d'entre les terres ibèriques ha estat gairebé sempre capdavantera de tota innovació i progrés, així en l'ordre espiritual com en el material, fou una de les primeres ciutats del món a retre culte a la novella festa consagrada al Santíssim, especialment amb processó pública, car Sens va fer-la en 1320 i Torney en 1323.

Alguns autors, repetint d'esma l'anacronisme en què incidí el canonge vigatà mossèn Ripoll, i sense haver-se pres abans la molèstia de confrontar-ho amb els documents autèntics de l'Arxiu Municipal, fixen erròniament en l'any 1319 la instauració del *Corpus* a Barcelona. Res més inexacte: fou el segon dimecres post Cinquagesma del 1320, que el crida públic del Consell de la ciutat, despertant amb el so alegre de sa trompeta la curiositat dels barcelonins, els feia saber l'ordinació pontificia establint tan assenyalada commemoració; manant, de part dels consellers i prohoms, "...que tot hom et tota dona sia dema matí ala Seu ala missa et ala professo et al offici qui si fara ab gran sollempnitat, et que tuyt fassen festa ab gran alegría et ab gran deuocio axi com lo jorn de paschua o de Nadal, et que no tenguen obredor obert ne taula parada ne plaça de coto ne de blat ne daltres coses. E quin beu fara nostre senyor Jesuchrist lin retra bon guardo".

La processó d'aquest primer any i la del 1322 (per a la qual els consellers convidaren també "tot home e tota dona", amb especial prec que "tota persona qui vulla portar lum quen port") degueren fer-se tan sols per dins el temple, o, a tot allargar, per la claustra, ja que fins la crida publicada a 5 dels Idus de juny de l'any 1323, no es parla de la volta que el religiós aplec va fer per ciutat.

El curs d'aquest acte públic religiós, amb què Barcelona inaugurà la diada que ben aviat i durant tants segles havia d'ésser la més típica, genuïna i popular de quantes ha celebrat, fou aquest: Sortint de la Seu, anà per la plaça i carrer de la Mar (avui de l'Angel i Argenteria, respectivament), entrà a l'església de Santa Maria, de la qual eixí al Born, seguint pel carrer de Montcada cap al convent dels Predicadors (Santa Catarina), i d'allí a la Seu per la Bòria amunt.

La crida anunciant la processó i ordenant que el veïnat dels llocs per on havia de passar escombrés el carrer i empaliés les portes, es publicava amb gran pompa el matí del dilluns abans, singularment en el XVI.ènn segle, que es feia a so de tabals i trompetes, anant, els sonadors d'aquestes i els tres negres tabalers, abillats amb riques vestidures de domàs carmesí.

El dilluns mateix, a la una de la tarda, tenia lloc l'anomenat *ensaig de la música*, que consistia a anar els *musics de corda* contractats per a la processó, a casa l'escrivà racional del Consell, encarregat del cerimonial d'aquella, on executaven les més triades peces del repertori llur, fins a les tres, hora en què l'escrivà els pagava aquella sorollosa finesa donant-los *una molt bona colació a beure*. Apaivagada la set, i assaborint encara, els *concertistes*, les darreres dolçors de les lllaminadures que els acabaven de servir, anaven a saludar els consellers, aplegats a l'efecte en el Trentenari, davant dels quals els músics sonaven de bell nou, mentre l'*Aliga* feia airosoament unes quantes danses i giravolts, en les quals el bastaix dansador lluíu totes ses habilitats i hi posava tots els sentits, que ben bé es necessitaven, car tan *difícil* càrrec no s'obtenia així com així, sinó després de palesar la suficiència en públiques i renyides *oposicions*.

Un cop aplegada tota la congregació oficial, després de les tres ambaixades de ritual que enviava el Capítol de la Seu, graduats tots, segons llur categoria i estament, pels dos honorables Obrers del Consell, i precedits dels músics de la ciutat, anaven a l'església major a oir vespres, passant, en ésser acabades, a la capella de *Corporé Christi* de les claustrs de la dita Seu, en la qual la clerecia tenia per costum dir una commemoració. Feta aquesta devota cerimònia, sortien pel portal de Santa Eulàlia, i pel carrer del Bisbe avall tornaven al porxo de Sant Jaume, on durant el XIV.è segle, es desaplegaven. Però, poc temps després, hom establí, en tornar de

vespres,, una pintoresca festa anomenada *dels obrers*, que es celebrava a la plaça de Sant Jaume, la qual feien envellar d'ample a ample, sufragant les despeses que això ocasionava els que obtenien la passantia de notaris públics. Els consellers i llur seguici prenien seient en els pedrisos que hi havia al volt de tot el fossar d'aquella desapareguda església parroquial, a l'efecte coberts també de bancals i catifes, compareixent tantost l'*Aliga*, que dansava majestuosament fins a la vinguda dels dos obrers acompanyant un gavadal de bacines d'argent, curulles de ramellets i banderetes d'or barbarí, per a repartir entre els allí congregats, acte que revestia certa solemnitat, ja que eren portades quasi en processó. Davant hi anaven el drac i els diablots, el gegant i la geganta, i alguns anys la víbria i els cavalls cotoners, seguint després les esmentades *facines* en gran nombre, custodiades cada una per dues persones de diversos estaments, entre els quals hom veia els més distingits militars i cavallers, sense que per això creguessin denigrada llur noble dignitat, anant tots previnguts d'una forta verga *perque ningu noy tochy*, mesura amenaçadora que de res servia, puix que, no fent cabal de la pluja de vergassades que els guardes de les bacines es veien obligats a repartir per defensar el contingut d'aquestes, el poble s'abraonava damunt les darreres, deixant-les buides en un dir Jesús, agarbonant-se després uns amb altres per tal d'endur-se'n la part més grossa.

Tot seguit eixia de Casa la Ciutat el *cavall de Santa Eulàlia*, encobertat amb una llarga manta de vellut carmesí, en la qual campejaven, brodats de fil d'or, uns escuts amb la creu de la Verge i màrtir, damunt del qual colcava un home vestint una túnica barrada de vermell i groc, i, arribat a la plaça de Sant Jaume, amb els tabals i trompetes davant, feia la volta o passada de la processó, que era la següent: places del Rei i del Blat (avui de l'Àngel), Bòria, fins a la capella d'En Marcús, carrer de Montcada, Born, església de Santa Maria, a la qual entrava passant darrera l'altar major i sortia pel portal gran, Canvis, carrer Ample, fins al Regomir, per on girava, seguint després per davant de la Casa la Ciutat, plaça de Sant Jaume, carrer del Bisbe i tornada a la Seu pel portal major.

A les vuit del matí de la diada del *Corpus*, amb la cerimònia del dia abans, s'ajuntaven els consellers amb llurs prohoms i la música en l'esmentat porxo de Sant Jaume, per anar a la missa i sermó que, amb la pompa pròpia del culte catòlic, es celebrava a la Seu. En el XV.è segle hi havia la consuetud de celebrar, els consellers, en la Casa del Comú, un refresc matinal abans d'anar a la funció religiosa.

Des de l'establiment de la festa fins l'any 1541, acabat l'ofici es feia la processó; però el 1542, malgrat la ferma oposició que va fer-hi el Consell de Cent, el bisbe i el Capítol catedral deliberaren celebrar-la a les tres de la tarda, acord que prevalgué sense més protestes, gràcies a la intervenció de Sant Francesc de Borja (duc de Gandia), aleshores virrei de Catalunya.

L'orde de la processó a la fi del segle en què fou instaurada a Barcelona era aquest: Davant anaven *totes les trompetes*, precedint la bandera de Santa Eulàlia; seguien després els gonfanons de la Seu i de les vuit parròquies en aquells temps existents a la capital catalana; els brandons de la dita Seu a la dreta dels quaranta de la ciutat, i, darrera d'aquests, onze confraries o gremis, al cap de les quals figurava la dels *obs, contrets y spunyats*. Seguidament venien les creus en nombre de dotze; els escolans i preveres de les parròquies amb sobrepellís; els frares de la Mercè de dos en dos; els de Cosme a la dreta dels Agustins; els frares Menors a l'esquerra dels Predicadors de Santa Catarina, i els canonges i clerecia de la catedral. Immediatament venien les pintoresques representacions o entremesos pertanyents a la ciutat, Església major, Santa Anna, frares de la Mercè, Santa Eulàlia del Camp i Santa Maria de la Mar, darrera dels quals figuraven els dotze apòstols, *la aliga tota sola*, després els músics vestits d'àngels, els ciris blancs, la capella de cant, la Custòdia amb el Sagrat Cos de Jesucrist, i al seu redol els quatre Evangelistes; darrera, el bisbe, acompanyat de sos ministres, més ciris blancs, àngels i diables percuents, i al capdavant *dos homes salvatges* portant una barra per retenir la gentada que seguia la processó.

Les vares del tàlem les portaven sempre els consellers de la ciutat, vestint l'honrada gramalla consular, de seda carmesina; però també es complaïen a oferir-les als ambaixadors, nobles i prínceps estrangers, als representants de ciutats i corporacions del reialme, i als mateixos sobirans i prínceps de la terra, si s'esqueïen a trobar-se a Barcelona en tal diada.

Per a fer servir el bon orde a la processó, els consellers i obrers elegien quinze *trasts*, compost, cadascun, de quatre persones, això és, un ciutadà o un militar, un mercader, un artista i un menestral. Aquestes quatreletes d'arregladors eren repartides per distints llocs del curs; excepte una, anomenada *Trast del cavall de Santa Eulàlia*, que seguia tota la processó. En eixir de l'església, l'escrivà racional donava als dits arregladots una *verga* o vara i un ventall, repartint així mateix sengles ventalls als consellers, clergues i altres concurrents al religiós aplec, essent de consuetud presentar-ne un de riquíssim

al rei i a la reina trobant-se a ciutat, o al seu virrei, i, en son defecte, al governador general de Catalunya, i llurs respectives mullers. Als sobirans també se'ls festejava, per *Corpus*, amb grans toies de flors barbarins i banderetes.

En la sumptuositat i lluïment amb què en l'antigor era celebrada aquesta festa popular, s'hi contrapuntaren tots els barcelonins. El Consell Municipal l'afavorí sempre amb son patrocini i alta protecció, subvenint-la generosament i constituint-se'n zelós ordenador, com des del XIVè segle fins al començament de l'actual ha vingut palesant-ho amb innumbrables actes, car ultra l'administrar a ses despeses molts dels *passos* o entremesos de la processó, pagar cera, músics i ornaments litúrgics, oferir premis per al millor embelliment dels edificis particulars i instal·lació d'altars en els carrers del curs, empedrar aquests etcètera, etc., abans que l'església de la Seu posés el riquíssim Ostensori que avui estoja (peça meravellosa de l'orfebreria medieval barcelonina) ja amb data 11 d'agost del 1357, li havia feta comanda, a precari, d'*una Custòdia de argent daurada ab una capsa de cristall en mitg de la Custòdia ab pedras y esmalts y ab senyals de la Ciutat*." I els estaments ciutadans, sense distinció, amb fervor i entusiasme hi contribuïren tots, des del braç aristocràtic fins al més humil gremi de menestrals. Aquests, sobretot, hi desplegaren tant zel, que qualques vegades s'occionaren rivalitats serioses entre les confraries, fins a degenerar en disputes sagnants.

Clourem les presents notes amb la recordança d'un típic costum local, extingit cap a meitat de la centúria passada.

El diumenge de l'octava, al matí, l'Hospital de Santa Creu celebrava també la processó del *Corpus*, congregant-s'hi els catorze gegants que aleshores hi havia a Barcelona, això és, els dos de la ciutat, la parella de la parròquia de Santa Maria, quatre de la del Pi, altres quatre de la de Sant Cugat i dos de la de Sant Jaume, els quals s'aplegaven en el pati de l'amfiteatre de Medecina. Entre la nombrosa i llúida concurrència d'autoritats, corporacions, confraries i estaments diversos que assistien a la dita processó, en lloc distingit hom hi veia les bordetes recollides en aquella santa Casa, constituint la nota simpàtica de l'acte religiós, tant, que, per antonomàsia, la gent ja l'havia batejada amb el nom de *processó de les bordes*.

L'home que s'enamorava d'una d'elles li tirava el mocador, que l'elegida guardava, cofoia i mig vergonyosa, en cas d'agradar-li el galant, restant així entaulat el prometatge, que es ratificava presentant-se el pretendent a l'Hospital a identificar la pertinença de la penyora i donar referèn-

cies de sa persona als administradors. La Junta de l'establiment benèfic destinava un fons especial per dotar les bordetes que per semblant mitjà s'emmaridessin.

En el breu espai d'una setantena d'anys quina trasmudança han sofert els costums i els sentiments socials!

Avui, aquell mocador, símbol d'amor i en certa manera de rehabilitació de les malaurades donzelles a qui la vergonya malentesa o la perversitat de llurs pares havien negat un nom, ja ha desaparegut, i no per manca de bords, car, per dissort i afront de tots, en nostra terra abunden bon xic massa... En canvi, en plena processó del *Corpus*, i gairebé al peu mateix del Tabernacle on hom porta la sagrada forma d'Aquell qui per redimir la Humanitat patí passió i mort, hi havem vist llançar i esclafir sacrilegament, amb escampadissa de sangnants horrors, la dinamita, símbol paorós de les rancúnies i àvols passions que coven sordament en llur pit les societats modernes, que, eixutes de cor i ànima, i agullonades tan sols per l'afany insadollable dels goigs materials, cerquen per viaranys entenebrats un ideal de redempció i benestar que no podran mai assolir sinó inspirant-se en la fe, la justícia i la germanor.

ALFONS DAMIANS I MANTE

Contra els vins espanyols

Els diputats francesos de les comarques vitícoles fa temps que lluiten per a que es denunciï el Tractat de Comerç hispano-francès, poc favorable a aqueixa riquesa. Ja des del primer dia de la vigència del Tractat començaren aquesta insidiosa campanya.

Mentre l'entrada dels nostres vins a França pogué servir d'esquer perquè passessin de contraban les innumbrables partides que asseguraven el domini dels industrials francesos a Espanya en moltíssimes indústries, callaren aquells viticultors. Ara que creuen que no ens adonarem de la poc hàbil maniobra criden i es mouen per tal que el Tractat sigui reformat en aqueix capítol dels vins, sense perjudici de mantenir-lo íntegre per a tots els altres capítols.

Què en són de vins els viticultors francesos!

Si la maniobra els reeixís...

Però no creiem que hi hagi cap govern espanyol, el de l'Alba inclúsiu, capaç de deixar-se convèncer pels al·ludits vinaters.

Ens equivocarem, també, aquesta vegada?

La força de la coacció i de la violència

Si ara que tenim autoritats (això és un dir, naturalment), que tenen el deure de garantir la vida dels ciutadans, els sindicalistes revolucionaris fan el que volen, que succeirà el dia que fassin caure els Governos que avui els donen bel·ligerència? Segurament no podrem respirar sense permís del Sindicat.

Moltes vegades s'han plangut que fossin perseguits els seus homes representatius. Volen dir-nos, amb tota sinceritat que farien ells si arribessin a triomfar? Segurament les víctimes es comptarien per centenars. I si no que ho diguin els bolxevistes que han assassinat milers de ciutadans indefensos. Els sindicalistes sostenen actualment un diari damunt de les planes del qual s'hi publiquen tota mena d'infàmes. Són combatudes impunement les coses més sagrades. Es fa escarni de la Religió Catòlica, que és la que professa la majoria dels ciutadans, i es combat la família cristiana amb un odi satànic.

Aquests senyors que escriuen els articles amb la punta ensangonada d'un punyal, ens deixarien, si ells manessin, combatre l'anarquia i el comunisme? Segurament que no. La història ens ensenya que quan triomfen els revolucionaris mor la llibertat. Si triomfessin aquests elements que cada dia ens

diuen amb insistent cantarella que són molt lliberals i molt demòcrates, hauriem d'emigrar, car ens farien impossible la vida.

Com voleu, doncs, que els elements d'ordre esguardem amb simpatia la seva actuació? Quina confiança ens han de merèixer uns homes que volen imposar-se, no amb la força convincent dels arguments sinó amb l'espetec de les armes homicides?

Voleu fer sindicats? Feu-ne, però respecteu els obrers que no volen sindicar-se. No veieu que és una tirania monstruosa que obligueu a un obrer que no pensa com vosaltres a pertànyer al vostre Sindicat! Quin concepte teniu de la llibertat que no respecteu les idees dels vostres germans de treball! Voleu fer vaga? Feu-ne, però deixeu treballar els obrers que no creuen en l'eficàcia de les vagues. Si no fos per la força de la coacció i de la violència, no s'hauria plantejat la vaga de transports. Els sindicalistes revolucionaris voler fer creure que tenen l'adhesió de tots els obrers, i si hi haguessin autoritats que sabessin evitar les coaccions, veuríem que els segueix una petita minoria. No són les doctrines sindicalistes les que triomfen, sinó el terror i la violència.

«El derroche marroquí»

Aquesta és la frase que usà el Rei en parlar del famós "càncer" del Marroc, en el Missatge llegit a les Corts en la sessió d'obertura.

La veritat d'aquesta frase sortida dels llavis del Rei està demostrada per una pila enorme de milions—*doscents trenta*—que, segons l'exministre de la Guerra, Alcalá Zamora, s'han estalviat al Marroc en un trimestre.

Les conseqüències d'aquest gran descobriment són:

- 1.ª Que amb un any se'n poden estalviar 690.
- 2.ª Que durant molts anys s'han malversat gairebé uns 700 milions de pessetes al Marroc.
- 3.ª Que aquests 700 milions de pessetes no se sap on són...
- 4.ª Que urgeix esbrinar-ho.
- 5.ª Que el problema del Marroc, s'ha de solucionar el més aviat possible.

Les víctimes



—Ens morirem de fam, company. D'ençà que hi ha tants sindicalistes que ens volen fer feliços, no podem viure.

—Però ells s'engreixen amb els nostres diners...

Per la cultura obrera

Les Escoles per a obrers en la nostra ciutat

V

En voler estudiar seriosament el problema de la cultura obrera a la nostra ciutat, i les possibles solucions al mateix, és precis fonamentarlo en una base ferma i real, en les institucions ja existents i en el desenrotllament que poden tenir. Res fariem en estructurar projectes complets, meticulosos, perfectes potser, però que per la seva mateixa amplitud quedarien sense realitzar. Es tan nombrosa la literatura estrangera en aquesta matèria, són tants els exemplars a imitar que una traducció més o menys adaptada és fàcil i apareix brillant. Però les soles divagacions teòriques no han servit mai per gran cosa.

D'aquest mal se'n ressenten les conclusions de l'Assemblea que fa un any celebraren a Barcelona els professors de les Escoles d'Arts i Oficis i d'Indústries de l'Estat, en les quals conclusions —que per altra part contenen punts interessants i ben vistos— es basteix un pla general de l'ensenyament obrer en les terres espanyoles. Ja es fonamenta en l'absurde degut a l'estructura unitària de l'Estat, de voler resoldre el problema amb una concepció única, adoptant un criteri uniformista per a llocs de diferent intensitat industrial. Però, demés, projecta un nombre crescut d'Escoles—de pre-aprenentatge, d'aprenents, de perfeccionament obrer, generals d'art, de contramestres, maquinistes i montadors, de tècnics industrials, d'oficis i indústries artístiques, etc.—totes elles de nova creació, enllaçades d'una manera rígida i agrupades en un conjunt, el Politècnic, tan abstracte i geomètric, fruit de la raó pura i en res apoiat en les realitats concretes, que no resulta gaire aventurat profetitzar que quedarà per sempre en estat de projecte, i tot lo més, si influències polítiques l'empenyen, com a llei promulgada per a dormir el son etern en els volums de l'Alcubilla, sense ésser portada mai a compliment.

Pateixen també les conclusions esmentades de comptar amb l'ajut de l'Estat com apoi principal. Què pot esperar-se de l'Estat per a contribuir a solucionar una qüestió de tan vital importància? Mirem al nostre entorn, analitzem q

ha fet, i la resposta ens vindrà dada. Pràcticament, res. L'Escola Superior de Belles Arts i d'Arts i Oficis que sosté—sense haver tingut la iniciativa de crear-la, doncs és l'antiga Escola de la Junta de Comerç, de noble tradició, genuïnament ciutadana—i que junt amb les seves sucursals compleix una bona obra docent, la circumscriu preferentment a lo artístic, i està orientada més que a l'estament obrer a la classe mitjana. I fora d'això, res més d'interès. L'acció de l'Estat en l'ensenyament tècnic de l'obrer ha sigut fins avui en la nostra ciutat, pràcticament, nul·la. No pot presentar cap Escola de la qual els treballadors en puguin treure un profit directe. De l'indiferència col·lectiva remarcada en el primer capítol, en correspon la major culpa i el més gran mancament a l'Estat espanyol.

Contrasta aquesta deixadesa amb l'esforç que en aquesta branca vénen realitzant les nostres corporacions populars, que en la seva forçosa limitació procuren suplir la deficiència de l'organisme més obligat. Per això si volem estructurar una solució sòlida ha d'ésser a base de les institucions existents, creades i sostingudes exclusivament per corporacions catalanes: l'Escola del Treball i l'Escola Tècnica d'Oficis d'Art de la Mancomunitat i les quatre Escoles Complementàries d'Oficis del Municipi; analitzant-se la seva obra actual i el desenrotllament que en la pràctica poden fàcilment assolir.

Es l'Escola del Treball el més important centre de cultura obrera de la nostra ciutat. En plena evolució ha esdevingut—sobretot en els últims anys—un organisme viu, robust i natural. El nombre d'alumnes que assisteixen a les classes que es donen de set a nou del vespre, i que és ara d'uns nou cents, creix cada dia, i els nodrits curssets preparatoris que organitza a l'estiu, els que s'inscriuen més de quatre cents alumnes, li asseguren l'ingrés anual d'un contingent d'obrers ben preparats.

El volum de la massa escolar permet un ensenyament especialitzat en totes les branques dels grups principals d'oficis. Aquests grups fona-

mentals que estructuraren l'organització de l'Escola, són: Manyans de màquines, Fonedors i Modelistes, Calderers, Fusters, Paletes, Electricistes, Filadors i Teixidors, Tintorers i Operaris d'Indústries químiques. Compta l'Escola amb importants tallers i un completíssim utillatge per a tota mena de pràctiques i demostracions. Al marge dels ensenyaments ordinaris posseeix una nodrida Biblioteca, té establert un consultori tècnic, organitza cicles de conferències i cursets d'humanitats, i agrupa els antics deixebles en una Associació d'ex-alumnes de vida activa i definitivament arrelada.

Creada i sostinguda també per la Mancomunitat de Catalunya, l'Escola Tècnica d'Oficis d'Art aconsegueix en els oficis artístics, d'aplicació, una obra paral·lela a l'encomanada a l'Escola del Treball en els oficis de caràcter industrial. Està instal·lada en el local de l'Escola de Bells Oficis i oberta de set a nou del vespre, comptant amb uns dos cents alumnes matriculats. L'ensenyament consta d'un curs preparatori comú, i tres cursos especialitzats en les quatre seccions: Joieria i Argenteria, Ebenisteria, Talla de fusta i Repujat i Cisellat. El sistema d'estudis consisteix en deixar llibertat a l'aprenent per a efectuar els assaigs que vulgui, traient-ne l'experiència pràctica que se'n dedueixi i posant com a base del sistema l'assignatura de Realitzacions, a la qual es dona molta importància.

Les Escoles Complementàries d'Oficis del Municipi posseeixen ja una tradició. De les quatre en funcionament en l'actualitat, dues són relativament modernes—inaugurades l'any 1912,—però les altres tenen una llarga història: foren les primitives Escoles d'Arts i Oficis dels Ajuntaments de Gràcia i Sant Martí abans de llur agregació a Barcelona.

Les quatre estan distribuïdes en barriades perifèriques: Gràcia, Sant Martí, Sans, a excepció de la del Districte V, situada a la ciutat. Totes elles són obertes de set a nou i es regeixen pel mateix pla d'estudis, articulat en tres cursos, que comprèn ensenyaments científics: Aritmètica, Geometria, Física i tecnològics: per a mecànics, fusters, paletes, teixidors, pintors, etc.; unes nocions de cultura general: Llenguatge, Geografia, Història, Educació civil i dibuix aplicat, en gran proporció. La graduació de l'ensenyament està feta en forma cíclica agrupant-se els alumnes en seccions corresponents als oficis del metall, de la construcció, tèxtils i artístics.

Aquestes Escoles han descapdellat una acció estimable, fàcil de comprendre només considerant que anyalment veuen passar en el conjunt de les

seves aules un miler d'alumnes, ço que dona a la seva obra una valor real. Però la seva vida s'ha escolat sempre massa sobriament modesta, havent trigat fins avui a iniciar la volada que ha de dur-les al lloc preeminent a què estan destinades.

Darrerament, el Municipi, responent a l'estímul de la Comissió de Cultura, vol treure-les de l'oblit en què les tenia. Revisions de plans d'estudis amb orientacions d'indubtable encert, innovacions esperonadores per els alumnes, reforma dels edificis existents en les que ja en posseïen, adquisició de nous per a les que viuen a lloguer en locals insuficients, i una major preocupació general per la seva obra, són altres tants signes que deixen esperar un esdevenidor granat.

Aqueixa evolució pot fer-se ràpidament, perquè les Escoles d'Oficis tenen l'avantatge de treballar sobre una densa població escolar, que portarà sempre a les seves aules més alumnes dels que hi càpiguen. Ja avui—sense el major interès que un cop millorades despertaran—el nombre d'assistents ve fixat, no per la manca de desig, sinó per les forçoses limitacions de personal i de lloc. Superades aquestes, fóra fàcil assegurar per al conjunt de les quatre escoles, una matrícula anyal que quadruplicués la present.

CARLES PI I SUÑER

ESCOMBRARIES...!

Malgrat escriure aquestes ratlles dins una habitació assats espaiosa d'una via molt ampla d'aquesta ciutat; malgrat fer un aire fresc i agradable de primavera, tot sovint les tufoses alenades d'uns grans pilots d'escombraries que entristeixen les mirades dels vianants, ens recorden, per si altres fàstics no ens en fessin memòria, que dies ha que una de les mil vagues, fustiga a la més dissortada de les capitals d'Europa: la pobra, malaventurada Barcelona. Sí; per una pretesa desavinença, entre patrons i obrers del moll del carbó, és castigada tota la ciutat amb la vaga de transports, una de quals derivacions, la més repugnant, sense cap dubte, és la de no ésser retirades de les vies públiques, ja no cal dir dels domicilis, les escombraries!

Fins a aquest punt arriba la vessania dels conductors de les masses! Fins aquest punt, arriba el desempar en que les autoritats (amb minúscula) tenen als barcelonins! Als primers, no els fa res d'augmentar la putrefacció existent a les estre-

tes vies dels barris pobres, convertint-los en femers sense altra sortida per als gasos que se'n **exhalen**, que les cambres, les cuines, els menjadors de la gent obrera que hi habita; a les segones, per una ceguera que ja no sabem de què ni com qualificar, no s'els acut cap mitjà per a contrarrestar els efectes perniciosos per a salut pública, de la vaga repulsiva que ens flagella; i així tenen a la ciutat en mans de potestat hostil; així l'aforisme del *salus populi suprema lex est*, s'és tornat aigua poll.

Bé n'hi han i n'hi han hagudes, de vagues, per tot arreu del món! Bé n'hi han de ciutats i de comarques tant i més industrials i comercials

que la nostra ciutat i sa comarca! Mai, enlloc, per cap vaga, en plena tranquil·litat aparent, com la d'aquí en l'actualitat, s'ha consentit que els carrers fossin convertits en femers. Potser, enlloc, tampoc, hi han cataus disolvents tan rabiosament inhumans, com no sia en la malaventurada Rússia; però, si hi fossin o hi haguessin estat, qui pot, qui deu, no hauria permès, costi què costi, la vergonya, el dany gravíssim, material, moral, físic, sobretot, que es causa a una ciutat que no té altra culpa que trobar-se... com es troba la desgraciada Barcelona. Déu la salvi!

VERAX

L'Assemblea Sacerdotal de València

Discurs importantíssim

Aquesta Assemblea fou un dels actes més seriosos i fecunds de les grandioses festes de la Coronació canònica de la Verge dels Desemparats.

La clerecia més il·lustre de l'Arxidiòcesi valenciana hi assistí.

Els homes d'acció és pot dir que hi eren tots.

Dels Consiliaris d'entitats catòliques i socials pot dir-se que no n'hi ha mancat cap.

L'èxit assolit demanava que l'autoritat pontificia segellés l'Assemblea amb la seva autoritat suprema, i, en efecte, acudí a ella el Nunci de Santetat.

El discurs que dirigí a l'il·lustre Assemblea fou eminentment orientador. En ell reivindicà per l'Església, per l'Episcopat, per als Sacerdots, la direcció de totes les obres catòliques, àdhuc les que ordinàriament es tenen per laiques. En aquest punt ha estat categòric, enèrgic, Monsenyor Tedeschini.

"La tasca del Sacerdot en aquestes obres és la d'amparar als seglars perquè no s'oblidin que en tot treball, o empresa, material o profana ha de captenir-se del fi últim de l'home."

"L'esperit del Sacerdot en aqueixes obres és semblant als edificis moderns, l'ànima és l'armadura interna, amagada, humil, que constitueix el nervi i la força de l'edifici."

Parlant de l'Acció Catòlica digué que "els fidels formen el camp, la massa, però la direcció és de l'Església representada pels Bisbes presidits pel Papa, formant una veritable jerarquia constitucional."

I afegí: "Quan veieu que els seglars o eclesiàstics s'afanyen en alguna acció que, encara que es digui de catòlica no està autoritzada per l'autoritat eclesiàstica; quan veieu teòlegs o sociòlegs, seglars o eclesiàstics defensar algun sistema no recomanat pel Papa; quan els veieu discutir les paraules i les ordres dels Bisbes i del Pare Sant, entossudint-se en acomodar-les a les pròpies personals orientacions i no aquestes a elles; quan els veieu combatre encara que indirectament, l'acció oficial catòlica oposant les seves opinions personals a ço que l'Església vol; en aqueixos casos podeu ben dir que no estan amb el Papa, ni amb els Bisbes; que no estan amb Crist, i perden temps, energies i diners. Més encara: dispersen les hosts que havien d'ésser de l'Església, i, en realitat, ells en són enemics."

La transcendència i claretat d'aqueixes paraules conviden a sèries meditacions a tots els homes seglars d'acció religiosa i social, i a tots quants es preocupen de l'acció catòlica-social.

* * *

* * *

* * *

* * *

* * *

* * *

* * *

* * *

* * *

Això no ha d'estranyar-nos. Ja sabem que els conflictes que es plantegen a Barcelona sempre porten cua.

Noticiari

ESPANYA

—La Mancomunitat de Catalunya organitza Curssets tècnics per a donar-los a les Biblioteques populars.

—Pel president de l'Institut de Previsió ha estat elevada al Consell del Patronat una informació respecte a l'establiment per l'Estat dels segurs obligatoris de malaltia, maternitat i invalidesa, en la qual, segons les informacions llegides, apareix desatesa l'expressió de la classe mèdica i farmacèutica, ja que queden suprimides en absolut les conclusions fonamentals i algunes altres de les aprovades per la conferència d'assegurances celebrada en novembre últim en aquesta ciutat.

—A Burgos ha tingut lloc la 10^a Assemblea de la Federació de Sindicats Catòlics-Agraris, resultant molt satisfactòria. La presidi el senyor Bisbe auxiliar. La F. S. C. A. de Burgos ha girat en el passat exercici, més de vint milions de pessetes. Entre altres acords prengué el de fundar una Granja Agrícola per a instruir bé els socis de l'entitat.

—Considerant-se com a infracció al règim del Retir Obrer Obligatori, la falta de pagament de les quotes de l'assegurança, corresponents a dues mensualitats vençudes, adverteix la inspecció, als patrons que es trobin en aquests cas, que de no posar-se al corrent en el pagament dels esmenats retrassaments, es procedirà pròximament a practicar les reglamentàries visites d'inspecció, aixecant-se, en llur cas, l'oportuna acta.

—Durant el passat mes d'abril, la Caixa de Pensions per la Vellesa i d'Estalvis, ha rebut per imposicions, la quantitat de 14.381.980 pessetes, i ha pagat per reintegres d'estalvi, termes mensuals de pensió i capitals diferits reservats, 13.150.630 pessetes, havent obert 3.020 llibretes noves. De les imposicions han correspost a l'Oficina Central de Barcelona, 8.111.183 pessetes i a les Sucursals, 6.270.797 pessetes.

En 30 abril, la Caixa de Pensions tenia vigents 261.324 llibretes amb un benefici a favor seu de 159.847.605 pessetes, distribuïdes per províncies, de la següents forma:

Província de Barcelona, 118.623.833 pessetes; província de Girona, 16.732.195 pessetes; província de Lleyda, 15.124.594 pessetes; província de Tarragona, 9.026.833 pessetes, i Balears, 340.150 pessetes.

—L'Escola Superior d'Agricultura organitza

un curset sobre "La indústria sucra", que dona En M. Trillo i Rostoll, especialitzat per una llarga pràctica en aquesta matèria. El curs que començà el dilluns consta de deu lliçons.

—A Sevilla ha tingut lloc el Congrés internacional de Carreteres assistint-hi delegats de totes les nacions civilitzades. El de França es va permetre dir conceptes despreciatius respecte a les carreteres d'Espanya. El que és pitjor, és que té raó...

—El Congrés de Cases Barates, que oportunament anunciarem, celebrat aqueixos dies a Barcelona, ha estat un esdeveniment econòmic-social, del qual caldrà parlar-ne.

—Es troba a Madrid una comissió del partit catòlic holandès per a estudiar les organitzacions polítiques dels catòlics espanyols.

—El ministre del Treball, parlant sobre el problema de l'habitatge, ha dit que té dos aspectes, el de la casa de l'obrer i el de la casa de la classe mitja.

La primera pot fer-se en condicions econòmiques mitjançant cooperatives i amb l'auxili de l'Estat i dels municipis; quant a la segona, la solució és més difícil, perquè el tipus de casa resulta més car i perquè la classe mitja té una justificada propensió a viure en el centre de la ciutat.

El ministre exposà a grans trets el que ha de ser el Congrés de l'edificació.

Fins ara l'habitatge ha estat a mercè de la iniciativa privada; entorn seu, i a part les qüestions de caràcter social, tan greus quan no s'hi busca solucions normals, hi ha qüestions d'extraordinària importància, tals com el traçat de ciutats, arquitectura d'aquestes, jardins, etc.

Espanya pot, millor que altres països, renovar les seves edificacions i les seves poblacions, conservant les línies de la seva arquitectura, tan bella i tan característica.

ESTRANGER

—La Càmera sueca ha aprovat el projecte de llei concedint a les dones el dret d'exercir tota classe de càrrecs de l'Estat, exceptuant les presidències dels Tribunals i Audiències de justícia.

Llàstima que els suecs quedin malament per tan poca cosa!

—A França s'ha establert l'hora d'estiu.

—Els nostres germans de Polònia s'han reunit en un gran Congrés per estudiar les actuals necessitats socials i buscar els medis d'omplenar-les. El que més els preocupa és la campanya dels Soviets russos contra els seus germans, de les terres russes, víctimes de persecucions neronianes.

D'EXCURSIONISME

Res més interessant, certament, que les excursions al Pirineu Català, aquest Pirineu tan sublim i tan immensament bell que fou cantat un dia pel geni immortal de Verdaguer. Diem "res més interessant" pel fet de les facilitats amb les quals hom topa per a fer les excursions esmentades.

Cal sortir de Barcelona (Nord) amb qualsevol dels trens que van a Lleida. Un cop a Tàrrrega, la simpàtica ciutat frontera de l'Urgell i la Segarra, una casa important per demés, el Garatge Sport, d'En Jaume Castells, situat al carrer de Ponent, us facilitarà automòbils equipats amb tot el luxe que permeten les carreteres de l'estat espanyol, ço que equival a dir que permeten viatjar amb la màxima comoditat. Disposa de turismes de dos a sis seients i d'òmnibus propis per a col·lectivitats. Els preus són sumament econòmics, tan com permeten les circumstàncies actuals. Això vol dir que si els amants de la naturalesa no aprofiten una tal avinentesa per a visitar aquest estiu les bel·leses immenses i incomparables del nostre Pirineu, serà perquè no voldran, ja que comoditats i facilitats no poden haver-n'hi més, certament.

SERVEIS DE LA COMPANYIA TRASATLANTICA

Línia de Cuba Mèxic.—Servei mensual, sortint de Bilbao el 17, de Santander el 19, de Gijón el 20 i de Corunya el 21, per a Habana i Veracruz. Sortides de Veracruz el 16 i de Habana el 20 de cada mes per a Corunya, Gijón i Santander.

Línia de Buenos-Aires.—Servei mensual sortint de Barcelona el 4, de Màlaga el 5 i de Càdiz el 7, per a Santa Creu de Tenerife, Montevideo i Buenos-Aires; emprenent el viatge de tornada des de Buenos-Aires el dia 2 i de Montevideo el 3.

Línia de New-York, Cuba, Mèxic.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 25, de València el 26, de Màlaga el 28 i de Càdiz el 30, per a New York, Habana i Veracruz. Retorn de Veracruz el 27 i de Habana el 30 de cada mes, amb escala a New-York.

Línia de Venezuela Colòmbia.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 10, de València el 11, de Màlaga el 13 i de Càdiz el 15 de cada mes, per a Les Palmes, Santa Creu de Tenerife, Santa Creu de la Palma, Puerto-Rico i Habana. Sortida de Colón el 12 per a Sabanilla, Curasao, Puerto-Cabello, La Guaira, Puerto-Rico, Canaries, Càdiz i Barcelona.

Línia de Fernando Póo.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 2, de València el 3, d'Alacant el 4 i de Càdiz el 7, per a Les Palmes, Santa Creu de Tenerife, Santa Creu de la Palma i part de la costa occidental de Àfrica. Retorn de Fernando Póo el 2, fent les escales de Canaries i de la Península indicades en el viatge d'anada.

A més dels indicats serveis, la Companyia Trasatlàntica té establerts els especials dels ports del Mediterrani a New-York, dels ports del Cantàbric a New-York i la Línia de Barcelona a Filipines, les sortides de les quals no són fixes i s'anunciaran oportunament a cada viatge.

Aquests vapors admeten càrrega en les condicions més favorables i passatgers, als quals la Companyia dona allotjament molt còmode i tracte esmerat, com té acreditat en son dilatat servei. Tots els vapors porten telegrafia sense fils.



LEGÍA

CONEJO

REHUSAR BOTELLAS MAL TAPADAS

PARA ENRIQUECER

la sangre, aumentar el apetito y fortificar el sistema nervioso, es un medicamento sin rival el jarabe

Hipofosfitos Salud

También se receta a las criaturas delicadas y enfermizas. Les favorece el desarrollo del sistema óseo. A poco de tomarlo, el rosado color de sus mejillas proclama las excelencias del preparado Aprobado por la **Real Academia de Medicina y Cirugía** :: 29 AÑOS DE CRECIENTES EXITOS.

Aviso: Rechácese el frasco si no se lee en su etiqueta exterior, con tinta roja, HIPOFOSFITOS SALUD, pues con frecuencia y por mayor lucro en la venta se ofrecen similares

FRANQUEO CONCERTADO

Atenes A. G., Provençà, 157